

ปัญหากรณีที่ถูกหนีไม่สามารถฟื้นฟูกิจการต่อไปได้

ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายฟื้นฟูกิจการของประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา¹

ชญาณุ พึงเกร็ด²

จากการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายฟื้นฟูกิจการเกี่ยวกับกรณีที่ลูกหนี้อันไม่สามารถฟื้นฟูกิจการต่อไปได้ของประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมา แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกฎหมายฟื้นฟูกิจการในกรณีที่ลูกหนี้อันไม่สามารถฟื้นฟูกิจการต่อไปได้ ซึ่งทำให้ ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจว่า เมื่อลูกหนี้อันได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ โดยต่อมาหากปรากฏว่าลูกหนี้อัน เป็นนิติบุคคลดังกล่าวไม่ว่าจะอยู่ในขั้นตอนกระบวนการใด ๆ ของกฎหมายฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้นั้นไม่สามารถ ฟื้นฟูกิจการต่อไปได้ ผลสุดท้ายนั้นลูกหนี้อันในคดีฟื้นฟูกิจการดังกล่าวนี้ จะต้องออกจากกระบวนการ ฟื้นฟูกิจการ ไปในที่สุด โดยลูกหนี้อันยังคงมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สินประกอบกับยังคงไม่สามารถชำระหนี้ ให้กับบรรดาเจ้าหนี้ได้ กรณีดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อบุคคลทั้งหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นตัวลูกหนี้อันเอง บรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลาย ผู้ที่มีส่วนได้เสีย อันจะต้องดำเนินการทางกฎหมายไปในทิศทางใด บางกรณีเจ้าหนี้ อาจจะแยกกันฟ้องเป็นคดีแพ่ง หรือเจ้าหนี้อาจจะยื่นฟ้องเป็นคดีล้มละลายใหม่ ส่งผลกระทบทำให้เกิด ปัญหาเรื่องความล่าช้า มีความขาดตอน และไม่มีความต่อเนื่อง การจะให้ลูกหนี้อันออกจากกระบวนการฟื้นฟู กิจการโดยไม่มีมาตรการแก้ไขปัญหาการมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สินให้กับลูกหนี้อัน กรณีดังกล่าวควรมี มาตรการทางกฎหมายในการเปลี่ยนกระบวนการจากการฟื้นฟูกิจการเป็นกระบวนการล้มละลายหรือชำระ บัญชี ให้เป็นกระบวนการต่อเนื่องโดยอัตโนมัติ ซึ่งจะทำให้กฎหมายล้มละลายมีความแน่นอนสามารถแก้ไข ปัญหาการล้มละลายให้ทันต่อเหตุการณ์ ทั้งนี้ย่อมเป็นไปเพื่อรักษามูลค่าทรัพย์สินของลูกหนี้อันไม่ให้ลด น้อยลงไปกว่าที่มีอยู่ในปัจจุบันอีก

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกฎหมายฟื้นฟูกิจการ ในกรณีที่ลูกหนี้อันไม่สามารถฟื้นฟู กิจการต่อไปได้ เพื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหากรณีที่ถูกหนี้อันไม่สามารถฟื้นฟูกิจการต่อไปได้ โดยการศึกษา เปรียบเทียบกฎหมายฟื้นฟูกิจการของประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีประเด็นปัญหา ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาประการแรก กล่าวคือบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อเปลี่ยนเป็นกระบวนการ ล้มละลาย ซึ่งตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 หมวด 3/1 ที่บังคับใช้ในปัจจุบันนี้ กำหนดบุคคลที่มี สิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลให้เปลี่ยนกระบวนการจากการฟื้นฟูกิจการเป็นกระบวนการล้มละลายได้เพียง

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากรณีที่ลูกหนี้อันไม่สามารถฟื้นฟูกิจการต่อไปได้ ศึกษา เปรียบเทียบกฎหมายฟื้นฟูกิจการของประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือรองศาสตราจารย์ ดร.ปวีตร เลิศธรรมเทวี และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา โชติมานนท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสุวรรณ

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2 บุคคลที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว ตาม มาตรา 90/48 วรรคสี่ และมาตรา 90/70 วรรคสอง เท่านั้น ซึ่งจะมีความแตกต่างกับกรณีที่กำหนดในกฎหมาย สัมละลาของประเศสหรัฐอเมริกา ในส่วนของการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และตามแนวทางการร่าง กฎหมายสัมละลาของ UNCITRAL ซึ่งจะให้บทบาทแก่ตัวบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลให้เปลี่ยน กระบวนการจากการฟื้นฟูกิจการเป็นกระบวนการล้มละลายได้มากกว่ากรณีของกฎหมายในประเทศไทย อันเป็นข้อจำกัดในทางตัวบุคคลที่กฎหมายกำหนด หากบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูกิจการของ ลูกหนี้เห็นว่า หากยื่นคำร้องดังกล่าวไปแล้วเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายมากกว่าก็ยอมไม่มีสิทธิยื่นคำร้อง ดังกล่าวได้ เนื่องจากไม่เป็นไปตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ จึงต้องไปดำเนินการฟ้องตัวลูกหนี้เป็นคดีใหม่ เองต่างหากตั้งแต่เริ่มกระบวนการล้มละลายใหม่หรือกระบวนการทางแพ่งแล้วแต่กรณี

ประเด็นปัญหาประการที่สอง กล่าวคือเงื่อนไขการขอเปลี่ยนกระบวนการจากการฟื้นฟูกิจการเป็น กระบวนการล้มละลาย โดยพิจารณาได้ตั้งแต่เริ่มยื่นคำร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการต่อศาลจนถึงสิ้นสุด กระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ย่อมพิจารณาโดยแยกราຍละเอียดได้ ดังต่อไปนี้

ตั้งแต่ช่วงเวลาก่อนศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดี ในกรณีที่ศาลยังไม่ได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ศาลจะมี คำสั่งจำหน่ายคดีทุกกรณี ทั้ง ๆ ที่ลูกหนี้ยังคงมีหนี้สินล้นพ้นตัวอยู่ ซึ่งจะปรากฏอยู่ในมาตรา 90/7 วรรคสอง และมาตรา 90/8 วรรคสอง กรณีดังกล่าวเมื่อลูกหนี้ออกไปจากกระบวนการฟื้นฟูกิจการแล้วยอมไม่มี มาตรการทางกฎหมายรองรับหรือทางเลือกให้แก่ฝ่ายลูกหนี้ว่าต้องดำเนินการทางกฎหมายอย่างไร จึงจะเป็น ประโยชน์แก่ทุกฝ่ายมากที่สุด

ช่วงเวลาต่อมาคือในช่วงเวลาก่อนที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ เป็นกรณีที่ศาลได้ไต่สวน คำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้วเห็นว่าลูกหนี้มีหนี้สินอยู่ แต่ยังไม่เห็นสมควรที่จะให้ฟื้นฟู กิจการได้และไม่มีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ได้ จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เมื่อลูกหนี้ได้เข้ามาสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการแล้ว กฎหมายก็ไม่ได้มีบทบัญญัติให้กำหนดเงื่อนไขในส่วนนี้ เช่นกันที่จะให้ลูกหนี้สามารถดำเนินการทางกฎหมายต่อไปได้

ถัดมาคือช่วงเวลาก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ย่อมเกิดได้หลายกรณี เมื่อศาลมี คำสั่งไม่เห็นด้วยกับแผนฟื้นฟูกิจการแล้ว ให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ กระบวนการต่าง ๆ ของ ลูกหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการจึงสิ้นสุดลง กรณีดังกล่าวนี้กฎหมายก็ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขให้ศาลสามารถพิจารณา ว่าสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือไม่ หากเห็นสมควรให้ล้มละลายก็ควรให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของ ลูกหนี้เด็ดขาดต่อไปทันที อันจะเป็นประโยชน์แก่ตัวลูกหนี้และบรรดาเจ้าหนี้มากกว่าปัจจุบัน

ท้ายที่สุดคือช่วงเวลาก่อนศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ตามมาตรา 90/70 วรรคสอง ในระหว่าง ที่ลูกหนี้ปฏิบัติตามแผนฟื้นฟูกิจการภายหลังที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการนั้น ปรากฏว่าลูกหนี้ได้ผิ ดชำระหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการ อันเป็นการผิ ดนัดภายหลังจากที่ออกมาจากการกระบวนการฟื้นฟูกิจการ แล้ว กรณีดังกล่าวก็ยังไม่มียกเว้นทางกฎหมายกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าต้องดำเนินการทางกฎหมายแก่

ตัวลูกหนี้คืออะไร ซึ่งศาลล้มละลายกลางนั้นยังคงมีอำนาจบังคับให้ลูกหนี้ปฏิบัติตามแผนฟื้นฟูกิจการนั้นต่อไป หรือจะต้องให้เจ้าหนี้ไปฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งใหม่ หรืออาจจะต้องฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลายหรือไม่อย่างไร จึงเป็นเรื่องที่กฎหมายไม่ได้กำหนดเงื่อนไขในการให้สิทธิแก่ตัวลูกหนี้ เจ้าหนี้ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว อันจะเป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายมากกว่าปัจจุบัน

และประเด็นปัญหาประการสุดท้าย กล่าวคือขั้นตอนการดำเนินการเมื่อศาลมีคำสั่งให้เปลี่ยนเป็นกระบวนการล้มละลาย นั่นคือเมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั่นเอง ซึ่งเมื่อศาลได้รับคำร้องขอดังกล่าวแล้ว ศาลจะต้องไต่สวนเป็นการด่วน โดยพิจารณาว่าเข้าเงื่อนไขในการขอเปลี่ยนกระบวนการข้างต้นหรือไม่ หากได้ความจริงตามเงื่อนไขแล้วก็ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดอันเปลี่ยนเป็นกระบวนการล้มละลาย โดยกรณีนี้หากเจ้าหนี้ที่เคยยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้แล้วในคดีฟื้นฟูกิจการ กรณีดังกล่าวกฎหมายในส่วน of ประเทศไทยยังไม่ได้กำหนดชัดเจนว่าเจ้าหนี้รายนั้นไม่ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ใหม่อีกครั้ง อันจะเป็นการซ้ำซ้อนกับคำขอรับชำระหนี้เดิม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระแก่ฝ่ายเจ้าหนี้ที่เคยยื่นคำขอรับชำระหนี้ไปแล้วมากขึ้น

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการกรณีที่ลูกหนี้ไม่สามารถฟื้นฟูกิจการต่อไปได้ ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อเปลี่ยนเป็นกระบวนการล้มละลาย ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ คือตามมาตรา 90/48 วรรคสี่, มาตรา 90/68 วรรคสอง และ 90/70 วรรคสอง เห็นควรเสนอให้บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมมาตราดังกล่าว โดยเพิ่มเติมข้อความว่า “กำหนดให้ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ตรวจสอบบัญชี ผู้มีส่วนได้เสีย แล้วแต่กรณี รายงานให้ศาลทราบ เมื่อศาลพิจารณาแล้ว ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย...” ดังนี้เพื่อให้บุคคลข้างต้นนี้มีสิทธิที่จะยื่นคำร้องต่อศาลให้ศาลมีคำสั่งเปลี่ยนกระบวนการจากการฟื้นฟูกิจการเป็นกระบวนการล้มละลายได้ด้วย อันเป็นการแก้ไขปัญหาในข้อจำกัดด้านบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาล

2. ปัญหาเงื่อนไขการขอเปลี่ยนกระบวนการจากการฟื้นฟูกิจการเป็นกระบวนการล้มละลาย ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ คือ

2.1 โดยนำเสนอแนวทางในการแก้ไขมาตรา 90/7 วรรคสอง ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นผู้ร้องขอฟื้นฟูกิจการไม่วางเงินประกันเพิ่ม และกรณีตามมาตรา 90/8 วรรคสอง ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นผู้ร้องขอฟื้นฟูกิจการทั้งคำร้องขอ หรือขาดนัดพิจารณา ทั้งนี้ควรกำหนดว่า “ผู้ร้องขอจะถอนคำร้องขอไม่ได้ เว้นแต่ศาลเห็นว่าการถอนคำร้องขอจะเป็นประโยชน์แก่ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลาย แต่ถ้าศาลมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินแล้ว ศาลจะอนุญาตให้ถอนคำร้องขอไม่ได้” อันเป็นการกำหนดให้ศาลเป็นผู้พิจารณาว่าการถอนคำร้องขอฟื้นฟูกิจการจะเป็นประโยชน์ต่อลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลาย ศาลจึงจะมีคำสั่งให้ถอนคำร้องขอฟื้นฟูกิจการได้ เมื่อศาลมีคำสั่งไม่ให้ถอนคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ ดังนี้กระบวนการทางกฎหมายที่เป็นมาตรการรองรับคำสั่งศาล คือกระบวนการเปลี่ยนจากการฟื้นฟูกิจการเป็นกระบวนการล้มละลายหรือ

กระบวนการชำระกิจการและทรัพย์สิน นั่นคือถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาด เพื่อเปลี่ยนกระบวนการจากการฟื้นฟูกิจการเป็นกระบวนการล้มละลายโดยอัตโนมัติได้ทันที ซึ่งมีแนวทางเช่นเดียวกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา และแนวทางการร่างกฎหมายล้มละลายของ UNCITRAL

2.2 ควรแก้ไข มาตรา 90/10 วรรคหนึ่ง กรณีที่ศาลได้สวนคำร้องแล้วเห็นว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว แต่ไม่มีเหตุอันสมควรที่จะฟื้นฟูกิจการ หรือกรณีที่ผู้ร้องขอยื่นคำร้องขอโดยไม่สุจริต โดยกำหนดใหม่เพิ่มเติมว่า “ถ้าลูกหนี้หรือตัวแทนของลูกหนี้เป็นผู้ยื่นคำร้องขอ ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาดทันที แต่หากเป็นเจ้าหนี้ยื่นคำร้องขอ ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอและให้ผู้ยื่นคำร้องขอชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ลูกหนี้” และแก้ไขมาตรา 90/48 วรรคสี่ โดยกำหนดให้แก้ไขใหม่ว่า “ถ้าผู้ทำแผนไม่ส่งแผน หรือไม่มียอมรับแผน ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าศาลไม่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ก็ให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ และสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ”

2.3 ในกรณีที่ไม่สามารถตั้งผู้ทำแผนได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ หรือไม่สามารถเสนอแผนภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือไม่สามารถทำให้แผนหรือแผนที่มีการแก้ไขได้รับความเห็นชอบจากมติที่ประชุมเจ้าหนี้หรือจากศาล หรือแผนไม่ผ่านไม่ว่ากรณีใด ๆ หรือเลือกผู้บริหารแผนคนใหม่ไม่ได้ ตามมาตรา 90/50 วรรคสอง, มาตรา 90/52 วรรคสอง, มาตรา 90/54 วรรคเจ็ด, มาตรา 90/58 วรรคสาม และมาตรา 90/68 วรรคสาม แล้วแต่กรณี ซึ่งควรแก้ไขให้ยกเลิกมาตรา 90/50 มาตรา 90/52 มาตรา 90/54 เดิม โดยแก้ไขใหม่เพิ่มเติมว่า “ให้มีการกำหนดให้ศาลพิจารณาว่าสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือไม่ หากเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาดทันที” ดังนั้นการใช้ดุลพินิจของศาลว่าจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินเด็ดขาดหรือมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ศาลจะต้องพิจารณาว่าการยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจะเป็นประโยชน์ต่อลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลาย หากไม่เป็นประโยชน์ต่อลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายศาลจะต้องมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาดหรือมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินอันเป็นกระบวนการล้มละลายโดยอัตโนมัติได้ทันที ทั้งนี้ย่อมมีแนวทางเช่นเดียวกันกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา และแนวทางการร่างกฎหมายล้มละลายของ UNCITRAL

2.4 การที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ตามมาตรา 90/70 วรรคสอง ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ควรแก้ไขโดยกำหนดเฉพาะกรณีการฟื้นฟูกิจการประสบผลสำเร็จตามแผนเท่านั้น โดยเพิ่มเติมว่า “หากการฟื้นฟูกิจการไม่ประสบผลสำเร็จและลูกหนี้ยังคงมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สินหรือยังคงไม่สามารถชำระหนี้ได้ ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าศาลเห็นว่าลูกหนี้มีความสามารถชำระหนี้ได้ครบถ้วนหรือมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้ศาลมีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ” อันเป็นการกำหนดการใช้ดุลพินิจของศาลก่อนศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ หรือมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ศาลจะต้องพิจารณาว่า

การยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ หรือมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจะเป็นประโยชน์ต่อลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลาย หากไม่เป็นประโยชน์ต่อลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายศาลจะต้องมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดหรือมีคำสั่งให้ชำระกิจการและทรัพย์สินแทน

3. ปัญหาปัญหาขั้นตอนการดำเนินการเมื่อศาลมีคำสั่งให้เปลี่ยนเป็นกระบวนการล้มละลาย ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ คือเมื่อมีการเปลี่ยนกระบวนการจากการฟื้นฟูกิจการเป็นกระบวนการล้มละลายแล้ว กรณีนี้ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะ จึงสมควรบัญญัติมาตรการทางกฎหมายเพิ่มเติมให้เจ้าหนี้ที่มีสิทธิได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการและเจ้าหนี้ที่เกิดขึ้นระหว่างการฟื้นฟูกิจการซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้โดยชอบอยู่แล้ว เป็นเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ในกระบวนการล้มละลายต่อไปโดยไม่ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายอีก ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการยื่นคำขอรับชำระหนี้ให้มีความสะดวกรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่ายของทุกฝ่าย

เอกสารอ้างอิง

หนังสือ

ชีพ จุลมนต์และกนก จุลมนต์. **คำอธิบายกฎหมายล้มละลาย**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักอบรม

ศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2563.

ทีมงานพรายกระซิบ. **คู่มือเตรียมสอบกฎหมายฟื้นฟูกิจการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ร้านสวัสดิการ

หนังสือกฎหมายปณรัชช, 2556.

ปรีชา พาณิชวงศ์. **กฎหมายล้มละลาย**. กรุงเทพมหานคร: นิติบรรณการ, 2563.

วิชา มหาคุณ. **คำอธิบายกฎหมายล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ:

นิติบรรณการ, 2559.

สุธีร์ ศุภนิตย์. **หลักกฎหมายล้มละลายและฟื้นฟูกิจการ**. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2549.

บทความ

พลิชฐ์ อัสววัฒนาพร. “การแก้ไขกฎหมายล้มละลาย โดยปรับปรุงโครงสร้างทั้งฉบับ (ตอนที่ 1).”

กระบวนกรายุติธรรม 3, 1 (มกราคม-มีนาคม 2553): 30.

ภูมิวิไล พุทธสุธัตตา. “บทคัดย่อ: กฎหมายฟื้นฟูกิจการของสหรัฐอเมริกา.” **ดุลพາห** 2, 43 (เมษายน-มิถุนายน

2539): 39.

มนตรี ศิลปมหาบัณฑิต. “มาตรการฟื้นฟูลูกหนี้ตามกฎหมายล้มละลายของสหรัฐอเมริกา.” **ดุลพาห** 1, 46

(มกราคม-มิถุนายน 2542): 32.

วิชา มหาคุณ. “หลักการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้.” **วารสารกฎหมาย** 22, 2 (กุมภาพันธ์ 2547): 23.

อนรรักษ์ นิยมเวช. “การฟื้นฟูกิจการภายใต้พระราชบัญญัติล้มละลาย.” **บทความทางวิชาการจตุรนิติ** 7, 4

(กรกฎาคม-สิงหาคม 2553): 85.